

ker se je krščanski nauk pokazal nesposobnim, uvesti na zemlji srečno življenje. Ravno po krščanstvu se je zakrivil sedanji moreči družabni red. Toda s takimi trditvami socialdemokratije samo dokazujejo, da ne poznajo ne zgodovine krščanstva, ne zgodovine različnih držav, in da so popolnoma preslepljeni po židovsko-lažnjivih listih in govornikih.

Skraja se je krščanstvo ljuto zatiralo od različnih vladarjev in držav. Med nižjimi stanovni si je nabiralo svoje prve vernike. Le počasi je dobilo tudi v višje kroge prosti vhod. Do srednjega veka nikjer ni prišlo do take veljave, da bi se v krščanskem duhu preustrojile in vodile državne uprave. V srednjem veku samem pa je krščanstvo popolnoma zmagalo, krščanski duh je prodril v mnogih državah v vse javno življenje in gibanje. In z vseobče vsprejetim krščanstvom se je začelo tudi vseobče blagostanje. Ne samo višji stanovni, tudi delavski stanovni so imeli v srednjem veku, kjerkoli je vladal v državi krščanski duh, dobre čase. Nemški narod ima krilate besede, da so živeli delavski stanovni v srednjem veku na zlatih tleh. Židovski in požidovljeni socialdemokratski voditelji nočejo govoriti o teh srednjeveških razmerah, kajti delavcem bi se znale odpreti oči. Čez celi srednji vek vržejo le gosto kopreno, z besedami: «V srednjem veku je ljudstvo vzdihovalo pod trdo oblastjo duhovniško. Srednji vek je najbolj mračna in žalostna doba za delavske stanovne!» S temi besedami so zadovoljni vsi sociji, kajti če se le reče «pod trdo oblastjo duhovniško,» tedaj sociju ni treba več dalje misliti in preiskovati stvari.

V novem veku je zopet dobilo v naših državah brezverstvo in protikršćanstvo zmago nad krščanstvom. Zato je tudi izginilo staro blagostanje in prejšnja sreča iz naših vrst, in siromaštvo, beda, razdivjanost so dandanes udomačena med ljudstvom. In da še ni popolnoma propala človeška družba, da se ne preliva že kri gmotno izsesanih ljudi in izsesavalecev, da še ni nastala krvava družabna vojska, je jedino zasluga onega majhnega krščanskega duha, ki še se vendar ni izgubil v nižjih in višjih krogih. Laž je torej, kdor pravi, da je krščanstvo zakrivilo sedanje žalostne razmere. Krščanski duh je dandanes iz postavodajalstva izgnan, on ne vlada, on torej tudi ne more biti kriv nesreče in bede. Ako bi krščanstvo vladalo po naših državah, imeli bi tudi druge čase; to nam kaže zgodovine razkričanega, tako zvanega temnega srednjega veka.

Take trditve torej ne morejo biti resnične. Da so socialdemokratski voditelji zakleti

nasprotniki krščanstva, morajo biti drugi razlogi. Socialna demokracija je, kakor znano, popolnoma pod vplivom židovstva. Na Dunaju je glavni sedež, je sredotočje avstrijske socialdemokratske organizacije. In tukaj imajo prvo besedo židovje. Oni so njih voditelji, prvi govorniki, najuplivišji časnikarji. Ven na deželo pa ti židovje ne zahajajo radi, kajti delavci bi jih prebitro spoznali do dna duše. Zato pa pošiljajo na deželo krščane, krščanske agente, katerih mišljenje so prej dobro spravili v svojo tir. Ti agentje so plačani in za plačo govorijo, ne pa iz globokega prepričanja ali pa celo iz navdušenja za svojo stvar.

Židovje poznajo dobro svoj čas in svoje ljudi. Ker vedo, da bi izginila njihova vlada, da bi židovski borzijanci in spekulanti, bankirji in agenti ne imeli več nobenega ali vsaj jako pičel zaslužek, ako bi se vse družabne razmere preustrojile v krščanskem duhu, zato kličejo v boj proti krščanstvu, in sociji delajo torej le za svoje židovske voditelje in njih židovske sobrate. Bog dal, da bi se vedno bolj začelo med socialnimi demokrati svetliti, da bi spoznali skoro svoje prave prijatelje ter se borili ne proti krščanstvu, ampak za krščanstvo, katero jedino more ozdraviti sedanje bolne socialne razmere!

Politični ogled.

Deželni zbori se snidejo, kot smo že poročali deloma v drugi polovici tekočega meseca, deloma pa pričetkom marca. Šest deželnih zborov je že sklicanih. Uradna »Wiener Zeitg.« prijavlja cesarsko pismo, s katerim se sklicuje gališki, gorenje-avstrijski, moravski in solnograški deželni zbor na 20., dalmatinski na 22. in bukovinski na 25. t. m. Večinoma so bili vsi ti deželni zbori preloženi s cesarsko naredbo z dne 17. decembra. O češkem in in ostalih deželnih zborih se trdi, da se snidejo prve dni meseca marca. Mej temi je najbrže tudi naš deželni zbor. Le o avstrijskem deželnem zastopu trdijo, da se snide preje in da ga skliče vlada s posebnim odlokom.

Bodočnost Avstrije. Pod tem naslovom je češki poslanec dr. Kramar priobčil v nekem francoskem listu članek, v katerem govori o potrebnih spremembah avstrijske ustave. Delokrog deželnih zborov se naj razširi. Državni zbor naj bi razpravljal le o družabnih in gospodarskih vprašanjih. Ker pa sedanji državni zbor ni za nobeno delo, naj se ustava spremeni z državnim prevratom. Mi Slovenci smo popolnoma zadovoljni, ako se razširi delokrog

deželnih zastopov, toda mora se nam postavno zagotoviti, da večine deželnih zborov ne bodo mogle zlorabljati svoje moči v škodo manjšin.

Najvišje sodišče. Pri najvišjem sodišču na Dunaju so se dogodile važne izpremembe. Dosedanji predsednik dr. Stremayr je šel v pokoj in na njegovo mesto je prišel dr. Habietinek, bivši minister v Hohenwartovem kabinetu, in na Habietinekovo mesto je prišel bivši finančni minister v Taaffejevem ministerstvu dr. Steinbach. Stremayr je bil zagrizen Nemeč, dr. Habietinek je češkega mišljenja, dr. Steinbach je sicer dunajski Nemeč, a poštenega značaja in demokratskega naziranja.

Mladočeški poslanci so izdali do naroda svojega posebno izjavo, v kateri opravičujejo svojo politiko doma na Češkem in na Dunaju. Po njih prepričanju bi moral imeti na Češkem češki jezik, ker je jezik večine, pravico do prvenstva v javnem življenju. Toda češki narod ne zahteva predpravice, ampak le enakopravnost z nemščino. Na Dunaju so stali mladočeški poslanci ob strani večine, ker je večina za razširjenje večje deželne samostalnosti in za izvedbo enakopravnosti med narodi. Tudi za prihodnost uvidijo češki poslanci v obstoju te zveze poročstvo, da se politične razmere ne razvijó na račun načel večine in v škodo po njej zastopanih narodov.

Razmere na Slovaškem. Slovaki so na Ogrskem brezpravni, kakor ptice pod nebom. Ogrji so jim vzeli vse, kar so mogli. Njihov jezik so iztirali iz srednjih šol, iz učiteljskih, iz semenišč, novih šol jim ne dovolijo ustanavljati, čeprav jim je po zakonu dovoljeno. Iz pravosodja so popolnoma izključili slovaški jezik. Slovak brez tolmača ne more na sodišče. Ako Ogrji kljub temu pišejo, da Slovaki uživajo popolno svobodo, je to laž ali boede zasmehovanje. Kako svobodo uživajo pri volitvah, kjer morajo prelivati kri za svoje pravice, je znano. Umevno je, da se brani ogrska vlada zakona, ki bi jamčil za čistost volitev. Ako bi se volitve morale vršiti čisto pošteno in postavno, bi Ogrska v 24 urah izpremenila svoje obličje, kakor je rekel nek državnik.

Dopisi.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. (Raznoterosti). Gotovo se bode te zavzeli g. urednik, ko vam dojde moj dopis, ter se nehote vprašali: Kje pa je že tisti Sv. Lovrenc, od katerega tako malo zvemo? Res je, da se malo-kdaj oglasimo in bi že nam marsikdo očital zimsko spanje, a odslej se hočemo tudi mi

se svojim neukretnim vedenjem mnogo smeha povzročil; on je menih in še menda ni bil nikdar iz svoje celice med svet prišel; ko se na pr. prvi večer spat spravljamo, začne on po kabini skrbno iskati «zajca,» da bi lažje sezul svoje celo nove čevlje; ko ga ne najde, postane hud, pozvoni in pokliče kamarijera (strežnika); a ta se kratko odreže, rekoč: «So etwas führen wir an Bord nicht!» t. j. «Kaj takega (namreč zajca) nimamo na ladiji!» Na to seveda velik smeh pri okolu-stoječih! Po mnogem trudu se mu potem vendar le posreči eden čevelj sezuti, a drugega ne more; zato se mu jaz ponudim, da mu vsakokrat pomagam pri tem opravilu, kedar mu sam ne bo kos; ali kaj smešno je bilo tudi gledati tega že priletnega (63 let) in precej debelega gospoda, kako je zvečer plezal v svojo postelj, ki je visela gor — v prvem nadstropju! Nabral in v svojem koyčegu shranil si je pozneje v Afriki tudi mnogo sladkega sadja na pr. pomeranč, banan itd., kar pa mu je seveda vse poprej segnilo, predenji smo se vrnili domov; zares sitno in smešno je, če je človek tako neizkušen in neroden, potem pa še na vrh svojeglaven! (Dalje prihodnjé.)

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

Marija Antoaneta ni zabila revnega dekletca; čestokrat je prihajala med letom nenadoma v samostan, skrbno povpraševala, kako se obnaša in kako napreduje Marjetica. Tudi za njene součenke se je zanimala, ter vsakokrat pripravila vsem gojenkam kakovo veselje, jim priskrbela kakov praznik ali zapustila prijazen spomin svoje naklonjenosti in milosti. Srečna Marjetica je smela povrh še vsako leto bivati več dni v bližini kraljice, ki jo je vzela k sebi na grad »Mal Trianon«, da se v svežem zraku okrepí rahlo zdravje nežnega dekletca. Marjetica je ljubila samostan ter ga imenovala često svoje drugo domovje; tudi je bila z otroško prisrčnostjo vdana svojim učiteljicam, sestram rodovnicam. Kljub temu se je veselila vselej nepopisljivo, kadar so se bližale počitnice. In kedo bi ji tudi zameril? Saj je vživala neskaljeno srečo, in srce je prekipevalo vzvišenih občutkov, ako se je solnčila »majhna kraljica« vsaj kratek čas ob svitu velike kraljice.

Več let je minolo od onega dne, ko je prišla Marjetica v zavod; že se je bližalo šesto šolsko leto svojemu koncu, in to leto imelo se je končati s skušnjo in razdelitvijo častnih darov med najpridnejše gojenke. Veli-

kanske priprave vršile so se v samostanu, in z vso pridnostjo kitili in venčali so dvorano, kjer bode prihodnje dni skušnja.

Četudi kraljica dosedaj nikoli ni došla k skušnjam, navdajala je redovnice vendar tajna slutnja, da se tokrat udeleži slovesne svečanosti. Sicer je prišla tolikrat nepričakovano, zakaj bi torej tokrat ne!

Otroci, učenke štele so s hrepenenjem ure do onega dne. Napočil je. Vsi so se zbrali v nakinčani dvorani, čakajoč na nekatere povabljenе goste. Naenkrat nastane živahno gibanje med prihajajočimi:

«Kraljica se je pripeljala» reče nekdo poluglasno in vse se obrne radovedno in spostljlivo proti vhodu. Vse je razburjeno, najbolj Marjetica. Tako močno ji bije srce, kakor bi hotelo počiti veselja in radosti. Deklica sluti, da pride vladarica pred vsem radi nje in sladka nada jo navdaja, da se bode mogla danes pri skušnji očitno vredna skazati svoje zaščitnice. Antoaneta sede med gledalce; ni marala odličnega mesta, nje določene. Razdelitev častnih daril začena pri najmanjših učenkah. Potem pride na vrsto razred, kojega je obiskovala Marjetica. Deklica stoji vsa razburjena, ne upa si skoraj dihati. Rada bi se ozrla v obličje ljubljene kraljice svoje, a predobro čuti, da gleda nje materno oko tja k njej, zato povese oči. . .